

Omavalvontaohjelma Avalon Lastensuojelupalvelut Oy

Päivitetty 26.1.2024

Sisällys

1 Johdanto	3
2 Toimintaa ohjaava lainsäädäntö	4
3 Toimintaa ohjaavat puitesopimukset	4
4 Palvelujen saatavuus ja jatkuvuus	5
5 Palvelujen turvallisuus	5
6 Palvelujen laatu	7
7 Palvelujen yhdenvertaisuus	10
8 Havaittujen puutteellisuuksien korjaaminen	11

1 Johdanto

Omavalvonta on sisäisen valvonnan osa-alue, joka tehtävänä on palveluiden laadun ja palvelutasovaatimusten täyttymisen tukeminen. Omavalvonnalla varmistetaan asiakkaiden perusoikeuksien toteutuminen, asiakasturvallisuus, laadultaan hyvät sosiaalipalvelut sekä eri toimijoiden toimintaedellytysten ja velvollisuuksien yhdenmukaisuus. Omavalvonta on yksiköiden valvonnan tärkein muoto. Se pitää sisällään toiminnan jatkuvaa arviointia ja kehittämistä asiakkaan näkökulmasta.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) 6 §, määrittelee hyvinvointialueen ja yksityisen palveluntuottajan velvollisuuksia omavalvonnan suhteen seuraavasti:

”Hyvinvointialueen ja yksityisen palveluntuottajan on tämän lain mukaisessa toiminnassaan varmistettava omavalvonnalla tehtäviensä lainmukainen hoitaminen ja tekemiensä sopimusten noudattaminen. Hyvinvointialueen ja yksityisen palveluntuottajan on omavalvonnassaan erityisesti varmistettava palvelujen saatavuus, jatkuvuus, turvallisuus ja laatu sekä asiakkaiden yhdenvertaisuus. Tehtävien ja palvelujen omavalvonta on toteutettava osana niiden järjestämistä ja tuottamista.”

Hyvinvointialueen ja yksityisen palveluntuottajan on laadittava vastuulleen kuuluvista tehtävistä ja palveluista omavalvontaohjelma. Ohjelmassa tulee määritellä, miten 1 momentissa tarkoitettujen velvoitteiden noudattaminen kokonaisuutena järjestetään ja toteutetaan. Omavalvontaohjelmassa on eriteltävä, miten palvelujen toteutumista, turvallisuutta ja laatua sekä yhdenvertaisuutta seurataan ja miten havaitut puutteellisuudet korjataan. Omavalvontaohjelman osana ovat laissa erikseen säädetyt omavalvontasuunnitelmat ja lääkehoitosuunnitelmat. Tämä omavalvontaohjelma koskee Avalon Lastensuojelupalvelut Oy:n sijaishuoltopalveluita.

1.1 Avalon Lastensuojelupalvelut Oy

Avalon Lastensuojelupalvelut on 2020 perustettu yritys joka tuottaa sijaishuollon palveluita. Yrityksen toimitusjohtajana toimii Matti Paakkinen ja hallituksen puheenjohtajana Linda Engblom. Molemmat yrittäjät työskentelevät tiiviisti yrityksen arjessa. Avalon Lastensuojelupalvelut tuottaa erityistason sijaishuollon palveluita Nuorisokoti Avalon Siuntion ja Heinolan yksiköissä. Asiakaspaikkoja on Siuntion yksikössä 14 ja Heinolan

yksikössä 5. Molemmat yksiköt ovat erikoistuneet päihteillä ja arjenhallinnan haasteiden kanssa kamppailevien nuorten kuntouttavaan sijaishuoltoon.

2 Toimintaa ohjaava lainsäädäntö

Avalon Lastensuojelupalvelut Oy:n toimintaa ohjaa sosiaalihuoltolaki, lastensuojelulaki, perustuslaki ja kansainvälinen ihmisoikeussopimus (esimerkiksi Lasten Oikeuksien Sopimus). Asiakastyön keskeisimpiä lakeja on laki sosiaalihuollon asemasta ja oikeuksista (2000/812).

Toiminnan järjestäminen perustuu lakiin hyvinvointialueista, lakiin yksityisistä sosiaalipalveluista, lakiin sosiaalihuollon ammattihenkilöistä, asetukseen sosiaalihuollon ammattihenkilöistä, hallintolakiin, lakiin viranomaisen toiminnan julkisuudesta, tietosuojalakiin, EU:n tietosuojaasetukseen, tartuntatautilakiin, vuosilomalakiin, työaikalakiin, työturvallisuuslakiin.

Avalon Lastensuojelupalvelut Oy:n henkilöstö tuntee keskeiset asiakastyöhön ja toiminnan järjestämiseen liittyvät lait ja asetukset. Käytännön osaaminen varmistetaan perehdytyksen ja jatkuvan lisäkoulutuksen avulla. Yksiköiden henkilöstö perehdytetään työhön perehdytysohjelman avulla, mihin kuuluu myös työtä ohjaavan lainsäädännön läpikäyntiä.

3 Toimintaa ohjaavat puitesopimukset

Avalon Lastensuojelupalvelut Oy:n toiminta perustuu pääosin tilaajan, eli hyvinvointialueiden, kilpailuttamiin julkisiin hankintasopimuksiin. Tilaaja määrittelee hankintavaiheessa kilpailuttamansa palvelun laatu-, pätevyys- ja reunaehdot. Avalon Lastensuojelupalvelut sitoutuu tarjoutua jättäessä tuottamaan palvelua puitesopimuksen vaatimusten mukaiseksi. Jokainen työntekijä sitoutuu tekemään yrityksen laatulupauksen mukaista työtä.

Sopimusten noudattaminen on jatkuva prosessi, jonka tueksi Avalon Lastensuojelupalvelut Oy:ssä on luotu erilaisia käytäntöjä. Johtaja vastaa ja varmistaa asiakastyön tavoitteellisuutta ja raportointia jotta se täyttää puitesopimusten vaatimukset. Johtaja vasaa lisäksi laskutuksen oikeellisuudesta ja henkilöstön koulutusvaatimusten toteutumisesta puitesopimuksen mukaisesti. Yksikkökohtaiset omavalvontasuunnitelmat

tukevat ja ohjaavat sopimusten mukaista toimintaa ja myös määrittävät toimintatapoja tilanteissa, joissa sopimusten mukainen palvelu ei toteudu.

4 Palvelujen saatavuus ja jatkuvuus

Hyvinvointialueiden asiakasohjausryhmät ja sosiaalityöntekijät hankkivat Avalon Lastensuojelupalvelut Oy:n sijaishuollon palveluita harkintansa perusteella ja asiakkaan henkilökohtaisiin tarpeisiin vastaten. Ilmoitamme mahdollisista vapaista paikoista hyvinvointialueiden käyttämiin sähköisiin paikkatietopalveluihin (socfinder ja lasteri), jotta tilaaja tietää ajantasaisen paikkatilanteemme. Johtaja vastaa asiakasohjausprosessista ja siitä, että yksiköihin ohjautuu niihin sopivia asiakkaita.

Nuorisokoti Avalonin yksiköiden palvelun jatkuvuus on ehdottoman tärkeää, ja tätä edesauttaa riittävä ja sitoutunut henkilöstöresurssi. Panostamme henkilöstön pysyvyyteen mm. hyvillä työsuhdeduilla, riittäväällä perehdytyksellä, kilpailukykyisellä palkalla sekä mahdollisuudella vaikuttaa omiin työvuoroihin. Vakituisen henkilökunnan lisäksi meillä on käytössä sijaisia jotka ovat sekä henkilökunnalle että yksiköiden lapsille tuttuja, turvallisia aikuisia. Yrityksen omistajat ja esimiehet päivystävät sovitusti ympäri vuorokauden poikkeus- ja hätätilanteiden sattuessa.

Yksiköissä löytyy osana perehdytysuunnitelmaa erilliset suunnitelmat kriisien, varautumisen ja poikkeustilanteiden varalle.

5 Palvelujen turvallisuus

Avalon Lastensuojelupalvelut Oy:n palvelujen turvallisuus rakentuu monesti eri osa-alueista. Tietoturva ja salassapitosäädökset ovat toimintamme keskiössä joka päivä. Avalon Lastensuojelupalvelut Oy:n työntekijät allekirjoittavat työsuhteen alkaessa salassapitosopimuksen ja perehdytysohjelmaan on sisällytetty Avalon Lastensuojelupalvelut Oy:n tietosuojaseloste. Asiakastieto ja -asiakirjat käsitellään ja säilytetään tietoturvalisessa Fastroy Oy:n Nappula-asiakastietojärjestelmässä. Molemmissa yksiköissä on lukittavat tietosuojaroskikset ja asiakastietoja sisältävät muistiinpanot hävitetään asianmukaisesti. Henkilöstö perehdytetään ja koulutetaan säännöllisesti tietosuojasioissa.

Turvallisen palvelun takaamisen tärkein resurssi on osaava ja pysyvä henkilöstö. Rekrytointiprosesseissa kiinnitämme huomiota hakijoiden koulutustaustaan, työkokemukseen ja sopivuuteen työryhmiin. Hyvinvointialueiden kanssa tehdyt puitesopimukset määrittävät pääosin koulutustaustat, mutta tämän lisäksi pyrimme kiinnittämään huomiota hakijoiden henkilökohtaisiin ominaisuuksiin ja vahvuuksiin. Sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten ammatinharjoittamisoikeus tarkistetaan Valviran julkiterhikki rekistereistä. Jokaiselta työntekijältä vaaditaan nähtäväksi lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisen lain (2002/504) mukainen rikosrekisteriote.

Turvallisen toiminnan ennakointi on Avalon Lastensuojelupalveut Oy:n yksiköissä ensisijaista. Toimintaa pyritään suunnittelemaan niin, että mahdolliset uhkaa ja vaaraa aiheuttavat tilanteet pystyttäisiin tunnistamaan ennalta ja näin ollen estää. Yksikössä tapahtuneet uhka- ja vaaratilanteet sekä läheltä piti -tilanteet käsitellään myös läsnä olleiden lasten kanssa yhdessä ja erikseen, salassapitovelvollisuus huomioiden. Riittävä henkilöstöresurssi ja heidän riittävä koulutus asiakkaiden kohtaamiseen on avaintekijä turvallisen palvelun takaamiseksi.

Henkilöstön turvallisuudesta pidetään huolta työsuojaorganisaation kautta sekä jokapäiväisessä arjen työssä työryhmien sisällä. Työsuojaan ja yrityksen omistajille raportoidaan kaikki yksiköissä tapahtuneet läheltä piti- ja vaaratilanteet. Johtaja vastaa siitä että turvallisuutta lisääviä ohjeistuksia ja käytäntöjä on saatavilla asiakastyön tueksi. Yksiköissä käydään säännöllistä keskustelua turvallisuuteen vaikuttavista seikoista ja muokataan yksiköiden toimintoja kohti turvallisempaa asiakastyötä. Yksiköissä on suunnitelmat ja ohjeistukset erilaisia väkivalta- ja poikkeustilanteita varten.

Avalon lastensuojelupalvelut Oy sitoutuu panostamaan työntekijöiden pysyvyyteen ja viihtyvyyteen päivittäisellä tasolla työn järjestämisessä. Työhyvinvointi syntyy pääasiassa työn arjessa. Hyvinvointia edistävä toiminta on läpileikkaavaa ja pitkäjänteistä. Se kohdistuu esimerkiksi henkilöstöön, työympäristöön, työyhteisöön, asiakasprosesseihin tai johtamiseen. Tutkimusten mukaan työhyvinvoinnilla on merkittävä myönteinen yhteys yritysten tulostuloksiin kuten tuottavuuteen, voittoon, asiakastyytyväisyyteen, työntekijöiden vähäisempään vaihtuvuuteen, sairauspoissaoloihin ja tapaturmiin.

6 Palvelujen laatu

Avalon lastensuojelupalveluiden sijaishuollon yksikön ensisijaisena tarkoituksena on turvata lapsen oikeus turvalliseen kasvuympäristöön, tasapainoiseen ja monipuoliseen kehitykseen sekä erityiseen suojeluun.

Avalon lastensuojelupalveluiden palveluista tekee laadukkaat ammattitaitoinen sekä kokenut henkilökunta. Toimintamme rakentuu vahvasti lapsen edun sekä tavoitteellisuuden ja vaikuttavuuden ympärille. Avalon lastensuojelupalveluita ostetaan toiminnan vaikuttavuuden ja korkean laadun takia. Vaikuttavia ja laadukkaita sijaishuollon palveluita pystytään tuottamaan hyvien toimintamallien myötä.

Pääasiallisena toimintamallina hyödynnämme toiminnassamme Green Carea, eli vihreää hoivaa. Green Caren kuntoutustyöskentelyn avulla asiakkaiden terveys, toimintakyky sekä osallisuus vahvistuu. Avalon lastensuojelupalveluissa Green Care -toiminta liitetään osaksi lapsen henkilökohtaista hoito—ja kasvatussuunnitelmaa, tukemaan kuntoutumista päihteiden ongelmakäytön, toimintakyvyn, terveyden ja arjen hallinnan vahvistamiseksi. Green Care -toimintaa halutaan sisällyttää mahdollisimman paljon Avalonin toimintaan, mutta kuitenkin siten, että toiminta pystytään järjestämään vastuullisesti ja turvallisesti. Avalon lastensuojelupalveluiden Green Care -toiminnan hyvinvointivaikutukset tulevat esiin luonnossa tapahtuvien toimintojen kautta. Luonnossa toimiminen edellyttää ammattitaitoista ohjausta jossa otetaan huomioon asiakkaan yksilölliset tarpeet ja mieltymykset. Lapsille tämä voi olla toiminnallista, luonnossa tapahtuvaa liikuntaa tai eläinavusteista Green Care toimintaa yksiköiden läheisyydessä toimivilla maa- tai eläintiloilla. Green Caren rinnalla toimintaamme ohjaa vaikuttava päihdetyön malli, joka perustuu päihteidenkäytön riskien tunnistamiseen sekä niiden vähentämiseen. Päihdetyötä Avalon lastensuojelupalveluissa tehdään sekä yksilö, että yhteisötasolla. Menetelmällinen päihdetyö toteutetaan mm. motivoivan haastattelun, strukturoidun Euro-Adad haastattelun, sekä muita päihdetyön menetelmiä hyödyntäen.

Avalon Lastensuojelupalveluiden työtä ohjaa tavoitteellisuus. Jokaiselle asiakkaalle asetetut henkilökohtaiset tavoitteet saavutetaan tavoitteellisella pitkäjänteisellä työskentelyotteella. Tavoitteellista työskentelyä ohjaavia arvoja sisäistämällä ja jalkauttamalla työhön uskomme saavuttavamme yhdessä nuorelle ja perheelle asetetut tavoitteet.

Avoimuus

- Haluamme että työskentely Avaloniin sijoitettujen lasten ja heidän sidosryhmiensä kanssa on täysin avointa. Lasta ja perhettä tukee avoin dialogi, jossa keskustelun keskiössä on lapsen ja perheen voimavarat, mutta myös haasteista puhutaan avoimesti.

Vaikuttavuus

- Sitoudumme tekemään Avaloniin sijoitettujen lasten ja heidän perheiden kanssa vaikuttavaa lastensuojelutyötä sijaishuollon aikana. Tavoitteenamme on että sijoituksen aikainen työskentely vaikuttaa lasten ja perheiden elämänlaatuun positiivisesti.

Ammatillisuus

- Avalonin työskentelyä ohjaa joka tilanteessa ammatillisuus, jossa sekä työntekijä että lapsi ja perhe tunnistavat ammatillisuuteen liittyvät rajat ja velvollisuudet asiakastyössä.

Läpinäkyvyys

- Toiminta Avalonissa on läpinäkyvää ja näin jatkuvasti kehitettävissä. Läpinäkyvän työskentelyn myötä haluamme osallistaa lapsia, perheitä ja muita sidosryhmiä toiminnan kehittämiseen sekä lapsia ja perheitä tukevien keinojen löytämiseen.

Oikeudenmukaisuus

- Avalonissa jokaista ihmistä, sekä lasta että työntekijää kohdellaan oikeudenmukaisesti. Kaikilla Avalonissa asuvilla lapsilla ja työskentelevillä ammattilaisilla on oikeudenmukaisen kohtelun myötä arvostettu ja turvallinen olo.

Nokkeluus

- Avalonissa olemme valmiita luopumaan vanhoista toimintamalleista ja keksimään jokaiseen tilanteeseen lapsen kasvua ja kehitystä edistäviä uusia luovia ratkaisuja.

7 Palvelujen yhdenvertaisuus

Avalon Lastensuojelupalvelut Oy:n sijaishuoltoyksiköissä yhdenvertaisuustyössä huomioimme THL:n määrittelemät yhdenvertaisuuden periaatteet päivittäisessä työssä. Näihin periaatteisiin lukeutuu asiakkaan ikä, sukupuoli tai sukupuoli-identiteetti, seksuaalinen suuntautuminen, perhesuhteet, asuinpaikka, etninen alkuperä, kansalaisuus, kieli, vammaisuus, terveydentila, toimintarajoitteisuus sekä sosioekonominen status.

THL määrittää huomioimaan seuraavia seikkoja yhdenvertaisten SOTE-palveluiden näkökulmasta;

” Yhdenvertaisuus parantaa palvelujen vaikuttavuutta, saavutettavuutta, oikea-aikaisuutta sekä kohdentamista paremmin niiden ihmisten tarpeisiin, jotka palveluita eniten tarvitsevat.

Sosiaali- ja terveystalvelujen järjestäjän ja tuottajan on varmistettava, että palveluihin pääsevät ja niistä hyötyvät yhtä lailla kaikki ihmiset riippumatta ihmiseen liittyvistä tekijöistä, kuten sukupuolesta, vammasta tai etnisestä tai kulttuurisesta taustasta.

Vammaisten henkilöiden apuvälineet, viittomakielisten tulkkaukspalvelut sekä erityistä tukea tarvitsevien perheiden tihennetyt neuvolakäynnit ovat esimerkkejä, miten tukea kaikkien mahdollisuuksia ja pärjäämistä yhteiskunnassa.

Yhdenvertaisuuden huomioiminen on erityisen tärkeää sellaisten asiakasryhmien kohdalla, jotka ovat vaarassa joutua syrjinnän kohteiksi tai joiden asemaan liittyy erityisiä arjen haasteita.”

Asiakkaat kohdataan palveluissamme yksilönä, sellaisena kuin hän on ja haluaa elämänsä elää. Tuemme asiakasta elämään oman näköistensä, mahdollisimman osallistuvaa ja aktiivista elämää.

Moninaisuus on Avalon Lastensuojelupalveluiden toimintaan sisäänrakennettu ajattelu- ja toimintamalli. Asiakkaan ikä, sukupuoli, kansalaisuus, kieli, uskonto, vakaumus,

seksuaalinen suuntautuminen ja poliittiset mielipiteet ovat asioita, joita kunnioitamme työssämme. E.m. seikat eivät vaikuta asiakkaiden saamaan palveluun tai kohteluun.

Olemme tietoisia asiakkaidemme henkilökijöistä, jotka altistavat epätasa-arvoiselle kohtelulle ja työskentelemme aktiivisesti siten, että asiakkaan ympäristö toimisi yhdenvertaisesti.

Asiakkaat osallistuvat palvelun sisällön suunnitteluun ja osallisuutta edistävään toimintaan osana asiakastyötä. Näin ollen asiakkailla on aidosti mahdollisuus vaikuttaa palveluiden sisältöön.

8 Havaittujen puutteellisuuden korjaaminen

Avalon Lastensuojelupalvelut Oy kerää aktiivisesti tietoa poikkeamista ja uhka- sekä vaaratilanteista. Johtoryhmässä käsitellään uhka- ja vaara- sekä läheltä piti-tilanteet. Asiakastyytyväisyyskyselyjen avulla kerätään tietoa asiakkaan saamasta palvelusta, kohtaamisesta ja työntekijöidemme osaamisesta.

Asiakkailla kerrotaan heidän oikeudestaan tehdä saamistaan palvelusta muistutus ja tarvittaessa heitä autetaan muistutuksen tekemisessä. Kirjalliset ohjeet muistutuksen tekemiseen löytyy molempien yksiköiden omavalvontasuunnitelmissa. Avalon Lastensuojelupalveluiden henkilökuntaa tiedotetaan Sosiaalihuoltolain 48 §:n mukaisesta epäkohdan ilmoitusvelvollisuudesta. Suurin osa palautteesta, myös korjaavasta, tulee arkipäivän tilanteista joko asiakkailta tai tilaajalta suoraan työntekijöillemme. Havaitut puutteet käsitellään kullekin tilanteelle sopivalla tasolla. Asiakastyöhön liittyvät poikkeamat käsitellään kussakin työryhmässä/yksikössä siten, että tilanteet käydään läpi työntekijän ja asiakkaan kanssa, tarvittaessa sovitaan jatkotoimenpiteistä. Tiimin esimies vie poikkeamatilanteet tiedoksi yrityksen johtoryhmään, missä asia käsitellään ja tehdään tarpeen mukaan koko yritystä koskevia korjaustoimenpiteitä. Asiakkaan tekemään muistutukseen vastataan, siitä tiedotetaan yrityksen johtoryhmää, jolla on vastuu tehdä mahdollisia yritystason korjaustoimenpiteitä. Samoin toimitaan työntekijän ilmoittaman epäkohdan osalta.

